



# ФОРУМ ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ ЗАЈЕДНИЦЕ

ПРИЈЕДОР

**Записник са састанка Форума за безбједност заједнице општине Приједор, одржаног у Великој сали Општине Приједор, 27.09.2012. године, са почетком у 13:00 часова**

## **Присутни:**

Драшко Ђенадија – Предсједник Форума; Инђић Зоран – ПС Приједор - 2 СЈБ Приједор; Зоран Јеж – ПС за безбједност саобраћаја СЈБ Приједор; Дамир Кајтез – координатор РПЗ СЈБ Приједор, Рада Карајица – Невладин сектор; Мршић Рајко – Ватрогасно друштво Приједор; Сања Муњиза – Актив директора основних школа; Драгица Вукмир Вујаковић – Општа болница; Здравко Остојић – Одјељење за друштвене дјелатности Општине; Драгица Чађо – Центар за социјални рад; Драшко Мармат – Служба за инспекцијски надзор Општине; Милан Гламочанин - Служба за мјесне заједнице Општине; Драгица Јанковић - Служба за мјесне заједнице Општине.

## **Дневни ред:**

1. Увод и поздравна ријеч предсједавајућег;
2. Усвајање записника са прошлог састанка;
3. Упознавање са акцијом „Заштитимо дјецу у саобраћају„;
4. Безбједност саобраћаја за првих осам мјесеци 2012. године;
5. Новоидентификовани проблеми;
6. Остала питања.

## 1. Увод и поздравна ријеч предједавајућег

Предједавајући Форум Драшко Ђенадија поздравио је све присутне, зажелио им добродошлицу, те прочитао приједлог дневног реда. Исти је једногласно усвојен и није било приједлога и сугестија за његову измјену.

## 2. Усвајање записника са прошлог састанка

Записник са прошлог састанка Форума једногласно је усвојен.

## 3. Упознавање са акцијом „Заштитимо дјецу у саобраћају,,

Командир ПС за безбједност саобраћаја Зоран Јеж упознао је присутне чланове Форума да је 20.08.2012. године започето са реализацијом прве фазе акције „Заштитимо дјецу у саобраћају“ која се почетком сваке школске године проводи у циљу стварања што безбједнијег амбијента за учешће дјеце школског узраста у саобраћају. У првој фази је снимљено стање прилаза школама, забиљежени су недостаци у саобраћајној сигнализацији, након чега је сачињена информација и достављена у надлежно Одјељење за стамбено комуналне послове и Дирекцији за путеве. ПС за безбједност саобраћаја није добила од надлежних повратну информацију о предузетим мјерама и радњама, али је уочено да су неки радови извршени. Самим почетком школске године кренуло се са другом фазом, санкционисање непрописног паркирања возила у близини школа и непропуштања пјешака, а прије свега како би се помогло дјецу најмлађег узраста у безбједном преласку улице. Трећа фаза је едукација дјеце најмлађег узраста. Наведена акција се спроводи у сарадњи са Активом директора основних школа, Ауто мото друштвом, Одјељењем за стамбено комуналне послове и „Приједор-путевима“. Последњих 5 година није забиљежена ни једна незгоде у којој су страдали ђаци пјешаци.

Јеж је нагласио да треба водити и појачану контролу техничке исправности аутобуса који превозе ђаке. У току јула мјесеца искључено је из саобраћаја 9 аутобуса, у августу мјесецу 6, а касније још 4 због техничке неисправности уређаја за заустављање – кочење. Јеж је нагласио да је потребно прилагодити аутобуска стајалишта ближе школама, јер постоје стајалишта која су јако удаљена од школа.

## 4. Безбједност саобраћаја за првих осам мјесеци 2012. године

Командир Полицијске станице за безбједност саобраћаја Зоран Јеж упознао је присутне са Информацијом о стању безбједности саобраћаја на подручју Града Приједора за првих 8 мјесеци 2012. године.

У првих 8 мјесеци 2012. године на путној мрежи која се налази на подручју Града Приједора догодиле су се укупно 342 саобраћајне незгоде што је за **59 СН или 14,71% мање него у истом периоду 2011. године.** Овај пад броја СН-а у највећој мјери резултат је пада броја СН-а само са материјалном штетом којих је регистровано мање за 53 СН или 17,84% у односу на упоредни период. Мањи је и показатељ о броју СН-а са последицама по лица за 6 СН или 5,76%, а ово смањење резултат је првенствено

смањења броја СН са ЛТП лицима, број СН са погинулим лицима је идентичан док је број СН са ТТП лицима забиљежио пораст. Упоредни показатељи о броју и структури саобраћајних незгода у првих осам мјесеци 2012. и 2011. године приказани су у следећем табеларном прегледу:

| Структура                    | 2011.г     | 2012.г     | +/-        | %             |
|------------------------------|------------|------------|------------|---------------|
| <b>УКУПАН БРОЈ СН</b>        | <b>401</b> | <b>342</b> | <b>-59</b> | <b>-14,71</b> |
| <b>Од тога :</b>             |            |            |            |               |
| 1.СН са матер.штетом         | 297        | 244        | -53        | -17,84        |
| 2.СН са последицама по лица: | 104        | 98         | -6         | -5,76         |
| <b>Од тога :</b>             |            |            |            |               |
| 2.1. СН са погинулим лицима  | 8          | 8          | 0          | 0             |
| 2.2. СН са ТТП лицима        | 21         | 25         | +4         | 19,04         |
| 2.3. СН са ЛТП лицима        | 75         | 65         | -10        | -13,33        |

У погледу броја и структуре настрадалих лица у саобраћајним незгодама које су се догодиле на подручју општине Приједор можемо констатовати да је стање готово идентично као и у упоредном периоду претходне године. **Укупан број настрадалих лица мањи је за 1 настрадалог или 0,68% у односу на првих 8 мјесеци 2011. године.** Упоредни показатељи о броју и структури настрадалих лица у СН приказани су у следећој табели :

| Структура                           | 2011.г     | 2012.г     | +/-       | %            |
|-------------------------------------|------------|------------|-----------|--------------|
| <b>УКУПАН БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА</b> | <b>145</b> | <b>144</b> | <b>-1</b> | <b>-0,68</b> |
| <b>Од тога :</b>                    |            |            |           |              |
| - Број смртно страдалих лица        | 8          | 9          | +1        | 12,5         |
| - Број тешко повријеђених лица      | 28         | 27         | -1        | -3,57        |
| - Број лакше повријеђених лица      | 109        | 108        | -1        | -0,91        |

**Структура настрадалих лица у СН по категоријама учесника приказана је на доњем табеларном прегледу :**

| Категорија      | Број погинулих |      | Број ТТП лица |      | Број ЛТП лица |      | УКУПНО    |           |           |
|-----------------|----------------|------|---------------|------|---------------|------|-----------|-----------|-----------|
|                 | 2011           | 2012 | 2011          | 2012 | 2011          | 2012 | 2011      | 2012      | +/-       |
| Возач           | -              | 5    | 4             | 4    | 49            | 48   | <b>53</b> | <b>57</b> | <b>+4</b> |
| Сувозач         | 2              | 2    | 5             | 1    | 26            | 21   | <b>33</b> | <b>24</b> | <b>-9</b> |
| Путник          | 1              | 1    | 6             | 6    | 10            | 15   | <b>17</b> | <b>22</b> | <b>+5</b> |
| Возач мопеда    | 1              | -    | 1             | 4    | 4             | -    | <b>6</b>  | <b>4</b>  | <b>-2</b> |
| Возач мотоцикла | 1              | -    | 2             | 2    | 3             | 10   | <b>6</b>  | <b>12</b> | <b>+6</b> |
| Бициклист       | 1              | -    | 4             | 2    | 6             | 7    | <b>11</b> | <b>9</b>  | <b>-2</b> |
| Пјешак          | 1              | 1    | 6             | 8    | 8             | 7    | <b>15</b> | <b>16</b> | <b>+1</b> |
| Возач трактора  | 1              | -    | -             | -    | 3             | -    | <b>4</b>  | <b>0</b>  | <b>-4</b> |

Из изложене структуре видљиво је да су најугроженије категорије учесника у саобраћају возачи и пјешаци којих је највише међу погинулим и ТТП лицима (по 9). **Највећи број настрадалих лица у СН је из старосне групације 21-30 година око 22%, а затим из старосне скупине 30-40 година око 17%. У структури настрадалих имамао 8 дјеце до 14 година или 5,55% (2 ТТП и 6 ЛТП) и 12 малољетника или 8,33% (2 погинула, 3 ТТП и 7 ЛТП лица). Претходне године у истом периоду имали смо 7 дјеце или 4,82% (3 ТТП и 4 ЛТП) и 23 малољетника или 15,86% (2 погинула, 2 ТТП и 19 ЛТП лица)**

#### Расподјела саобраћајних незгода по категорији пута

| КАТЕГОРИЈА<br>ПУТА | Број саобраћајних незгода |            |            |
|--------------------|---------------------------|------------|------------|
|                    | 2011                      | 2012       | +/-        |
| Магистрални        | 141                       | 96         | -45        |
| Регионални         | 21                        | 19         | -2         |
| Локални            | 64                        | 59         | -5         |
| Улица              | 152                       | 145        | +7         |
| Некатегорисани     | 23                        | 23         | -          |
| <b>УКУПНО</b>      | <b>401</b>                | <b>342</b> | <b>-59</b> |

Табела бр. 6

Из табеларних показатеља види се да је највећи број СН регистрован као и у прва три мјесеца претходне године на уличној мрежи на градском подручју Приједора, а на другом мјесту су дионице магистралних путева М 4 и М 15 које се протежу дуж општине Приједор. На трећем мјесту по броју СН-а је категорија локалних путева на подручју општине Приједор. Процентуално посматрано у овој години нешто веће учешће у овој структури заузимају улице, док су магистрални путеви значајно мање процентуално заступљени него у структури из 2011.године.

Као најчешћа ближа мјеста дешавања саобраћајних незгода у посматраном периоду могу се издвојити :

- улице на ужем градском подручју Приједор -98 СН-а а издвајају се: С.Великана-11, Козарска-12, А.Ј.Рашковића-8, Светосавска, Бране Прокопића и Занатска са по 6
- релација магистралног пута М 4 Рашковац-Приједор- Козарац-Ламовита – 53 СН-а
- дионица магистралног пута М 15 Тукови- Оштра Лука - 20 СН-а
- рег.пут 477 Приједор – Љубија – 8 СН
- локални пут Приједор-Трнопоље-Омарска – 10 СН и Приједор-Буснови - 10 СН

Ако издвојено посматрамо расподјелу СН са настрадалим лицима по категорији пута, онда се највећи број СН догодио на магистралним путевима 44 или 44,89% (5 СН са погинулим лицем, 7 са ТТП лицима и 32 СН са ЛТП лицима), на другом мјесту су улице гдје се догодило 30 СН-а или 30,61% (9 са ТТП лицима и 21 са ЛТП лицима), а

на трећем мјесту ове структуре су локални путеви на којима се догодило 20 СН или 20,40% СН-а са настрадалим лицима (2 СН са погинулим лицима, 7 са ТТП и 10 са ЛТП лицима)

**Ближа мјеста настанка СН-а које су за последицу имале настрадала лица приказана су у следећем табеларном приказу:**

| ВРСТА НЕЗГОДЕ                 | КАТЕГОРИЈА ПУТА      | ЛОКАЛИТЕТ СН                                 | БРОЈ СН |
|-------------------------------|----------------------|--|---------|
| <b>Са погинулим лицем</b>     | Магистрални М 4      | Козаруша                                     | 1       |
|                               |                      | Камичани                                     | 2       |
|                               | Магистрални М 15     | Тукови                                       | 1       |
|                               |                      | Расавци                                      | 1       |
|                               | Рег.пут Р 405        | Омарска                                      | 1       |
|                               | Локални пут          | Козарац-Бешићи (Бешићи)                      | 1       |
| Марићка – Ракелићи ( Марићка) |                      | 1  |         |
| <b>СН СА ТТП ЛИЦИМА</b>       | Магистрални пут М 4  | Раск. са ул.29.новембра                      | 1       |
|                               |                      | Брезичани                                    | 1       |
|                               |                      | Ломовита(Омарска)                            | 1       |
|                               | Магистрални пут М 15 | Чараково                                     | 1       |
|                               |                      | Зецови                                       | 2       |
|                               |                      | Алишићи                                      | 1       |
|                               | Регионални пут Р 477 | Рајковићи /Козарац/                          | 1       |
|                               | Регионални пут Р 406 | Ул.Сарајевска                                | 1       |
|                               | Локални пут          | Бишћани -Цикоте (Југовци)                    | 1       |
|                               |                      | Буснови- Приједор (Саничани, Горње Петрово ) | 2       |
|                               |                      | Приједор- Пејићи (Гаћани)                    | 1       |
|                               |                      | Бистирца-Камичани (Камичани)                 | 1       |
|                               |                      | Приједор-Трнопоље (Доњи Орловци)             | 1       |
|                               |                      | Козаруша                                     | 1       |
|                               | Улица                | Козарска                                     | 2       |
|                               |                      | Раскр.Козарска-Омл.пут-Пашиначки пут         | 1       |
|                               |                      | Раскр. Р.Чајевца-Ф.Клуза                     | 1       |
| Српских Великана              |                      | 1  |         |

|                             |                     |                      |                |
|-----------------------------|---------------------|----------------------|----------------|
| <b>СН СА ЛТП<br/>ЛИЦИМА</b> |                     | Светосавска          | 1              |
|                             |                     | Б.Прокопића          | 1              |
|                             |                     | Аер.насеље           | 1              |
|                             |                     | Браће Радаковић      | 1              |
|                             | Магистрални пут М 4 | Г.Драгогиња          | 2              |
|                             |                     | Рашковац             | 3              |
|                             |                     | 29. новембра         | 1              |
|                             |                     | Свале                | 4              |
|                             |                     | Чиркин Поље          | 2              |
|                             |                     | Калате               | 1              |
|                             |                     | Г.Орловци            | 2              |
|                             |                     | Кончари              | 1              |
|                             |                     | Козаруша             | 1              |
|                             |                     | Козарац              | 2              |
|                             |                     | Камичани             | 1              |
|                             |                     | Ламовита             | 1              |
|                             |                     | Бистирца             | 1              |
|                             |                     | Магистрални пут М 15 | В.Степе-Тукови |
|                             | Чараково            |                      | 1              |
|                             | Ништавци            |                      | 3              |
|                             | Алишићи             |                      | 1              |
|                             | С.Родића            |                      | 1              |
|                             | В.Паланчиште        |                      | 3              |
|                             | Регионални пут      | Р 405 Јокићи         | 1              |
|                             |                     | Р 406 Хамбарине      | 1              |
|                             |                     | Р 477 ул.М.Тита      | 1              |
|                             |                     | Козраца              |                |
| Локални пут                 | Трнопоље            | 1                    |                |
|                             | Омарска             | 1                    |                |
|                             | Г.Марићка           | 1                    |                |
|                             | Томашица            | 1                    |                |
|                             | Саничани            | 1                    |                |
|                             | Нишевићи            | 1                    |                |
|                             | Ракелићи            | 1                    |                |
|                             | Брезичани           | 1                    |                |
|                             | Г.Орловци           | 1                    |                |
|                             | Пашинац             | 1                    |                |
| Улице                       | С.Великана          | 2                    |                |
|                             | П.П.Његоша          | 1                    |                |
|                             | И.Андрића           | 1                    |                |
|                             | Видовданска         | 1                    |                |
|                             | М.Суљановића        | 1                    |                |
|                             | Б.Прокопића         | 1                    |                |
|                             | Козарска            | 2                    |                |
|                             | К.П.И.Ослободиоца   | 1                    |                |
|                             | Илије Бурсаћа       | 1                    |                |
| Рас.С.Великана-             | 2                   |                      |                |

|  |  |                              |   |
|--|--|------------------------------|---|
|  |  | Светосавска                  |   |
|  |  | Рас.К.Петра И-С.Великана     | 1 |
|  |  | Рас. Ж.Згоњанина-В.Путника   | 1 |
|  |  | Рас. Козарска-Омладински пут | 1 |
|  |  | Рас. М.Врховца-М.Стојановића | 1 |
|  |  | Рас. Р.Чајевца-Ф.Клуза       | 1 |
|  |  | Рас.Б.Нушића-Ослободилаца ПД | 1 |
|  |  | Трг Св.Саве Омарска          | 1 |

**Ако посматрамо временску структуру СН-а** онда је највећи број СН регистрован у јулу – 78, затим августу -56, априлу 44, јануару -39, јуну -37, мају 36, у фебруару -27, а најмање у марту 25 СН. Три СН са погинулим лицима догодиле су се у августу, а по 2 у марту и мају док се по 1 СН догодила у фебруару и јулу. Посматрано по данима највећи број СН догађао се петком, а затим недјељом и четвртком, док се најмање СН дешавало сриједом. У погледу часовне расподјеле дешавања СН-а, највећи број СН дешавао се подједнако у периоду 12-16 (23,37%) и 16-20 часова – (22,47%) од укупног броја СН, а најмање у периоду 04-08 часова – 9,66%. Ако посматрамо издвојено временску структуру дешавања СН са настрадалим лицима онда можемо издвојити као дан суботу, а као дневни временски интервал 16-20 часова.

Најчешћи **узроци саобраћајних незгода** за првих осам мјесеци ове године, су **радње возилом у саобраћају – 23,14%, неприлагођена брзина у саобраћају - 20,22 % СН-а, и непоштивање првенства пролаза -14,83%. Присуство алкохола у организму код лица која су узроковала СН утврђено је у 24,71% СН-а, а посебно је битан показатељ да је присуство алкохола утврђено код 5 саобраћајних незгода са погинулим лицима као и у 12 саобраћајних незгода са ТТП лицима.**

Највећи број СН из овог периода проузроковала су лица из **старосне групе 21-30 година – 35,84%** укупног броја СН-а, а затим лица старосне доби од 30 до 40 година - 23,14 %. У овом периоду евидентан је пораст броја лица која су проузроковала СН-е из старосне групације преко 60 година, тј. возачи из ове старосне категорије у првих осам мјесеци проузроковали су 13,93 % укупног броја СН, а у истом периоду 2011. године – 6,37 %.

#### **Активности припадника полиције**

У овом периоду полицијски службеници ПС за БС Приједор у склопу репресивног дјеловања у области безбједности саобраћаја издали су 8669 прекршајних налога и поднијели 294 захтјева за покретање прекршајног поступка надлежном суду **због утврђених 9679 прекршаја прописаних Законом о основама безбједности саобраћаја на путевима БиХ и Законом о безбједности саобраћаја на путевима РС.**

**У структури санкционисаних прекршаја најзаступљенији су непрописна и неприлагођена брзина – 34,25%, некориштење безбједносног појаса – 16,83%, управљање возилом под дејством алкохола - 9,50% и техничка неисправност возила – 6,64%.**

У проматраном периоду полицијски службеници ове ПС из саобраћаја су искључили укупно 445 возила и то због следећих разлога:

- техничка неисправност ( чл. 203).....195
- истек важности рег., нерегистрована возила о др. разлози.....250

Из саобраћаја је искључено и 1073 возача и то због следећих разлога:

- управљање под утицајем алкохола.....920
- управљање прије стицања права на управљање .....133
- остали разлози.....20

На ванредни технички преглед упућена су 192 возила од којих је за 189 утврђено да су технички неисправна, док су 3 била исправна.

У току јануара мјесеца припадници ове ПС за БС заједно са АМД Приједор учествовали су у реализацији превентивне акције „Кад пијем не возим“ коју су заједнички планирали и реализовали АМС РС и МУП РС. Поред тога од 23.03.2012.године и током цијелог мјесеца априла , проводила се **републичка превентивно – репресивна акције под називом** „Продужите линију живота – вежите појас“ коју заједнички организују и реализују Агенција за безбједност саобраћаја РС, АМС РС и МУП РС. Дана 24.04.2012. годин и 18.06.2012 године припадници ове ПС за БС су у сарадњи са радницима АМД Приједор учествовали у акцији превентивних техничких прегледа.У току јула и августа мјесеца реализована је републичка мини кампања превентивног карактера „Вози опрезно- љетуј безбрижно“ (на путним правцима од граничних прелаза према унутрашњости), а од 20.08.2012. године започето је са реализацијом прве фазе акције „Заштитимо дјецу у саобраћају“ која се сваке године проводи у циљу стварања што безбједнијег амбијента за учешће дјеце школског узраста у саобраћају .

### **Уочени пробелми у одвијању саобраћаја**

У претходном периоду саобраћај на путној мрежи општине Приједор одвијао се без обустава и дужих застоја. У периоду 03-20.02.2012. године због интензивних и обимних сњежних падавина дошло је до отежаног одвијања саобраћаја у зимским условима, међутим сви путни правци на подручју општине били су проходни. У овом периоду припадници ПС за БС Приједор су свакодневно пратили стање коловоза и обавјештавали одговорна лица у општини Приједор односно у АД “Приједорпутеви“ задужена за организацију зимске службе одржавања путева. Резултат заједничког дјеловања је да у критичном периоду није дошло до погоршања стања у области безбједности саобраћаја као последице неочишћених коловоза. У току фебруара у два наврата општини Приједор достављена је информација о тренутном стању безбједности саобраћаја.

Због још увијек неријешеног проблема заобилазнице магистраног пута М 15, проблем је повремено престављао стварање нешто дужих колона возила које улазе и излазе из града на кружним токовима тј. раскрсницама ул Козарска – 29. новембра и Козарска –



А.Ј.Рашковића - П.П.Његоша - Видовданска посебно у периоду 01-20.01.2012. године, периоду 05-15.04.2012. и 01.07 - 25.08.2012. године у интервалима 07,00 - 09,00, 11,00 - 13,00, 14,30 - 15,30 и 18,00 - 20,00 часова. Ради се о периодима у којима је због традиционалних и вјерских празника и сезоне годишњих одмора (туристичке сезоне) повећано присуство возила из иностранства.

Проблем стационарног саобраћаја у ужем дијелу града се знатно поправио увођењем све већег броја уређаја за наплату кориштења паркинг мјеста, чиме је број возила која користе расположива паркинг мјеста, знатно повећан. Поред тога евидентно је и даље непрописно паркирање на читавом подручју града, што има негативне ефекте на безбједност саобраћаја. Најизраженија проблематика је у улицама Козарској, П. П. Његоша, Краља Петра I Ослободиоца, Саве Ковачевића, М. Обреновића, Ускочка и простор око „зелене пијаце“ на Пећанима. Ради се о улицама гдје се налази већи број трговачких и занатских радњи које немају посебно изграђене површине за паркирање или су оне недовољног капацитета, због чега се возачи посебно доставних возила и купци заустављају на тротоарима и на коловозу чиме дјелимично отежавају нормално одвијање саобраћаја.

На крају излагања наведене информације командир ПС за безбједност саобраћаја Јеж упознао је присутне и са обавезом формирања Савјета за безбједност саобраћаја који до данас није формиран. Наиме, Јеж је на састанку одржаном 2011. године упознао присутне да је 29.06.2011. године ступио на снагу Закон о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске (Сл. гласник РС 63/11) у којем су прецизиране надлежности и одговорности институција и органа у безбједности саобраћаја, те да су на републичком нивоу формирана два тијела Савјет за безбједност саобраћаја и Агенција. Након тога Јеж је иницирао, као што је и законска обавеза локалних заједница, да се на нивоу Општине Приједор формира Савјет за безбједност саобраћаја као савјетодавно тијело у Општини.

На састанку је истакнуто да је у циљу веће безбједности у саобраћају у граду Приједору потребно поставити на критичнијим дионицама магистралног пута стационарни радар.

## **5. Новоидентификовани проблеми**

На састанку Форума Милан Гламочанин је указао на организованост мјесних заједница и савјета на стварању услова за спровођење предизборних и изборних активности који ће се спроводити у објектима мјесних заједница. Сви савјети мјесних заједница су упознати са овим активностима и предузете су све мјере да се у складу са прописима објезбједе сви потребни услови у мјесним заједницама. Досадашња пракса је показала да је сарадња са мјесним заједницама у погледу обезбјеђивања потребних услова, као и предузимања мјера у погледу пуне заштите и сигурности свих грађана, давало и даје пуне резултате.

Зоран Инђић упознао је присутне са дописима упућеним Форуму за безбједност заједнице. Наиме, један се односи на допис Полицијске станице Љубија, да је у улици Драге Лукића на дјечијем игралишту истакнут проблем недовољне безбједности, јер наведено игралиште није ограђено па долази до истрчавања дјеце на улицу. Родитељи и припадници полиције апелују према надлежном одјељењу да се игралиште огради како би дјеца добила безбједно мјесто за игру.

Инђић је истакао и допис полиције из Љубије, а односи се на нисконапонску мрежу у насељеном мјесту Раљаш. Мрежа је постављена на дотрајале дрвене бандере, од којих већина није у функцији и накривљене су, због чега долази до кратких спојева који проузрокују кварење кућанских апарата. Обзиром да долази зимски период и сњежне падавине, НН мрежу би требало што прије санирати.

Полицијска станица Козарац је истакла проблем необиљежених аутобуских стајалишта на подручју Козарца, и то: у близини ОШ „Тирило и Методије“ Трнопоље и Козарац, путни правац Приједор – Горња Ламовита – Стара цеста која пролази кроз насељена мјеста Козаруша, Козарац, Камичани и Бабићи. Путни правац Приједор – Омарска који пролази кроз насељено мјесто Трнопоље. На наведеним путним правцима, а првенствено у близини школа нису обиљежена, нити уређена аутобуска стајалишта.

Инђић је упознао присутне и са дописом ПС Омарска, а односи се на проблем појединца, грађанина. Наиме, ради се о лицу које је вишеструки повратник у чињењу прекршаја. Наведено лице годинама нарушава јавни ред и мир и ствара проблеме својим комшијама и осталим грађанима, полицијскиј станици и другим службама. По сазнању полиције наведено лице има велики новчани дуг према неплаћеним казнама, а константно понавља прекршаје. ПС Омарска је допис упутила суду и Пореској управи за наплату казне.

## **6. Остала питања**

Предсједница удружења НВО „НАДА“ Раденка Карајица дипломирани социјални радник, информисала је присутне да се тренутно реализује један од пројеката под називом “Савјетовалиште за дјецу са посебним потребама и њихове родитеље“. Имплементација пројектних активности је почела 01.07.2012. године, а завршава се 31.12.2012. године уз финансијску подршку локалне заједнице која је препознала проблем и специфичност циљне групе и одобрила средства. Циљна група пројекта су 15 дјеце (дјевојчица и дјечака) са потешкоћама у психофизичком развоју старосне доби од 5-15 година, која похађају основну школу. Корисници пројекта су и 15 родитеља дјеце. Иако овај број дјеце и родитеља чини рад у Савјетовалишту квалитетним и ефикасним, пројекат је отворен за проширење групе корисника и укључена су још 2 дјетета. Пројекат има за општи циљ смањење социјалне искључености дјеце са потешкоћама у развоју и њихових родитеља кроз пружање различитих услуга које се не могу добити у другим установама. Специфични циљеви подразумијевају пружање психосоцијалне помоћи и подршке дјечи са посебним потребама и њиховим родитељима/старатељима, пружање помоћи дјечи са посебним потребама у савладавању школског градива и постизању бољег успјеха у школи, као и стимулисање психомоторног развоја дјеце кроз примјену монтесори програма. Партнер у имплементацији је Центар за социјални рад Приједор, чију смо базу података користили, као и велико разумијевање директора који је помогао двије породице кроз обезбијеђивање карте за долазак дјеце и родитеља на радионице. Савјетовалиште ради два пута седмично (уторком и четвртком) од 18 до 20 часова кроз индивидуални и групни рад, како са дјецом тако и са родитељима. Пројектни тим (дефектолози и социјални радници) кроз различите видове радионица и индивидуалним радом утичу на стимулативни развој когнитивних, сензорних, перцептивних, комуникацијских, образовних, и социјално-емотивних капацитета групе од 15 дјеце-корисника овог

пројекта. У радионицама се проводе различите ликовне, говорне и забавне активности, друштвене игре и едукације дјеце за рад на рачунару (дјеца оштећеног вида, слуха и дјеца лако ментално ретардирана), како би се дјеловало и постигло на продужавању трајања концентрације, пажње, интереса, развоју моторике, осјећаја самосталности и способности у личне снаге. Радионичким радом у савјетовалишту родитељи добијају стручну, правовремену помоћ и подршку која доприноси јачању родитељских ресурса и унапређује њихово знање и вјештине. А локална заједница подршку једној специфичној рањивој групи од изузетне важности. Координатор овог програма је Сенка Родић специјални дефектолог.

Раденка Карајица је упознала присутне и са позитивним примјерима добре праксе на подручју општине Приједор, о имплементацији програма за дјецу и омладину. Наиме, на подручју општине Приједор од 01.07.2012 године отворен је „Дневни центар за дјецу и омладину у ризику“ са сједиштем у улици Краља Александра бр. 20 у просторијама Удружења жена „НАДА“ који је отворен сваки радни дан и суботом у временском трајању од 10-18 часова. Циљна група центра је 30 дјеце и омладине узраста од 9 – 17 година из породица са вишеструким проблемима а то су: дјеца без оба родитеља, самохраних родитеља, дјеца гдје је у породици присутно насиље, алкохолизам, злоупотреба дроге, социјално угрожене породице. Према званичним подацима од стране суда, тужилаштва, полиције, Центра за социјални рад, школа, сваке године се евидентира све већи број младих из ризичних скупина, васпитно запуштених и занемарених који имају неки од облика поремећаја у понашању и починиоци су прекршаја и кривичних дјела. Појавни облици поремећаја у понашању код дјеце и омладине из породица са вишеструким проблемима, као и сам тренд пораста насилничког понашања младих, односно вршњачког насиља свакако су последице погоршаних општих услова живота, поремећених односа у породици, проблема везаних за одрастање, образовање и школу, утицај и притисак вршњачких група, и такође емоционалне и социјалне незрелости младих. Дјеца под ризиком су често изолована од друштва, уже и шире социјалне средине, неријетко су препуштени улици и сами себи, постижу слаб успијех у школи или напуштају школовање, а породица им не пружа сигурност и емотивну топлину. У друштву се довољно не сналазе и траже спас у бијегу од самог себе, породице и друштва. Сходно томе, ова група дјеце и омладине имају све предуслове да испоље неке од облика асоцијалног понашања. Такође, веома важан аспект пројекта је психосоцијални и савјетодавни рад са родитељима ове групе младих са циљем њиховог оснаживања и јачање капацитета. Основни циљ овог програма је побољшање квалитета живота и развоја нових могућности за дјецу и омладину која долазе из породица са вишеструким проблемима. Постојање оваквог Центра је неопходно јер дјеци омогућује различите садржаје уз њихово активно учешће кроз активности који им се нуде у терминима прије и послје школе као што су подучавање, компјутерске вјештине, креативне и едукативне, спортске активности, психолошко савјетовање, оснаживање дјеце. Успостављањем Дневног центра пружа се подршка дјеци у њиховој интеграцији, помоћ у учењу и ојачавању самопоуздања како би што лакше превладали животне ситуације са којима се суочавају а у границама прихватљивих облика понашања, затим повећање интереса за школу, редовније похађање наставе и побољшање школског успјеха. У Дневном центру ради тим професионалаца (социјални радници, психолози, педагози) са осмишљеним планом активности за сваки мјесец, уз активно учешће дјеце, омладине и родитеља. Са корисницима Дневног центра раде и волонтери - средњошколци који им уз дружење и учешће у разним секцијама пружају помоћ у инструктивној настави. Успостављена је добра сарадња са педагошким службама у школама, Центром за социјални рад, те

осталим институцијама које раде са дјецом. Кроз план активности у љетним данима са дјецом је организован боравак у природи, одлазак на базен, спортске активности на стадиону, а у јесењим и зимским данима са дјецом су планиране активности са спортским садржајима у затвореним спортским објектима. До сада је организован одлазак дјеце и родитеља на цјелодневне излете у Моштаницу и Мраковицу. Поред стручног рада са дјецом у Дневном центру њима је обезбијеђен свакодневно и један оброк и освјежења. Кроз пекарске производе по један дан седмично донирају пекаре „Роси“, „Марић“, и „Алексић“, слаткише донира једном мјесечно „Мане-турс“, затим намазе и кекс за дјецу „Никић-Ј“, те нешто школског прибора донирао је „Алегро-промет“. Национални парка „Козара“ је обезбједио бесплатне улазнице на Мраковицу. Резултати овог мултидисциплинираног приступа у раду са дјецом у ризику већ се уочавају кроз социјализацију ове групе дјеце и омладине, кроз једну топлу позитивну атмосферу у дружењу и боравку у Дневном центру, одласцима у природу, пристојно понашање, редовни одласци у школу и постизање бољег успјеха, бољу комуникацију са родитељима. Присутни чланови Форума су истакли да отворени Дневни центар за ову категорију дјеце и омладине је позитиван примјер добре праксе у нашој локалној заједници с обзиром да се превентивним радом може пуно тога постићи како наша дјеца и омладина не би кренула на пут асоцијалног понашања и криминалитета.

Састанак завршен у 15:00 часова  
Записник сачинила Драгица Јанковић

ПРЕДСЈЕДНИК ФОРУМА  
Драшко Ђенадија, с. р.